

Bijbelstudie over Johannes 5:1-18 - Wonderlijke dingen

Teleurstellingen

Ze zijn er ook vandaag: mensen die al vele jaren met een grote teleurstelling in hun leven moeten omgaan. Omdat ze bijvoorbeeld nooit tot een huwelijk kwamen en daar wel erg naar verlang(d)en. Of omdat ze vurig hebben uitgezien naar de kinderzegen, maar daar nooit in hebben mogen delen. Of omdat de opvoeding thuis niet is geweest wat het eigenlijk had moeten zijn. Al heel lang moeten leven met een grote teleurstelling: het is een zware weg. Inderdaad, iedereen gaat daar weer op een eigen manier mee om. De een kan en mag het overgeven, de ander vindt dat heel moeilijk. Maar zwaar is het toch eigenlijk voor iedereen.

Een schrijnende situatie

In deze Bijbelstudie gaat het over een man die ook met een grote teleurstelling moet leven. Al heel lang ligt hij ergens op te hopen en te wachten. Soms lijkt de vervulling van zijn verlangen dichtbij gekomen. Maar toch heeft hij er nog nooit in mogen delen. Wellicht is hij op het punt gekomen dat hij denkt: het zal er wel niet meer van komen. Maar dan komt Jezus in zijn leven. Over welke man hebben we het en wat is zijn situatie?

We lezen in Johannes 5 over een man die al 38 jaar ziek is. Als we kijken naar de gemiddelde levensverwachting in die tijd, moet hij vanaf zijn jeugd, zo niet vanaf zijn geboorte ziek geweest zijn. Wat zijn ziekte precies is geweest, staat niet in de Bijbel. Wel dat hij zich ophoudt tussen blinden, kreupelen en verlamden (vs. 3). En ze zijn niet met weinigen. Nee, een grote menigte van deze stakkers heeft zijn verblijf rondom het badwater Bethesda (vs. 1). Dat badwater ligt in de buurt van de Schaapspoort in Jeruzalem. Rondom het badwater zijn vijf zuilengangen gebouwd. En daar bevinden deze zieken zich. Vandaag wordt in Jeruzalem nog steeds de plaats van Bethesda (= 'huis van barmhartigheid') aangewezen. De ruïnes van het badwater zijn te bezoeken.

Een wonderlijke plek

Waarom hebben deze zieke mensen deze plek opgezocht? En wat doen ze daar? Vers 3 vertelt ons dat ze met zijn allen rondom het badwater ergens op liggen te wachten. Ze wachten daar op een bijzondere beroering van het water. Vers 4 zegt dat van tijd tot tijd een engel neerdaalt in het badwater en zo het water in beweging brengt. Dat is op zich al een bijzonder gebeuren. We krijgen de indruk dat die engel ook te zien is geweest, want hoe konden ze anders weten dat een engel het water beroert? Maar dat is niet het enige dat er gebeurt. Als de engel het water in beweging heeft gebracht, heeft het water genezende kracht. Die kracht legt God er door middel van Zijn engel in. Daar zijn ze ooit achter gekomen, toen één van de zieken na de aanraking van het water door de engel het badwater was ingegaan. Terstond was de ziekte geweken. En ook daarna was het zo gegaan. Telkens als de engel het water bewogen had, was er genezing in het water te vinden. Wie het eerst erin kwam, was goed af. Die kon genezen naar huis.

We kunnen ons goed voorstellen dat sinds die tijd de zieken in Bethesda heel goed op het water zijn gaan letten. En zodra er een golfslag in het badwater ontstond, ontstond er ook een golvende beweging onder de zieken. Iedereen probeerde als eerste in het water te komen, want dan wist je: mijn ziekte zal terstond genezen worden.

Steeds te laat...

We zagen al dat de man over wie het in Johannes 5 gaat, al 38 jaar ziek is. We weten niet wanneer hij in Bethesda is gekomen. Het zou kunnen zijn dat hij eerst ergens anders heeft gewoond en op een bepaald moment heeft gehoord van het wonderlijke gebeuren in Bethesda. En dat hij toen ook daar een plekje heeft opgezocht en gekregen. Het had hem echter niet veel verder gebracht. Zeker, als het water in beweging kwam, deed ook hij zijn best om erin af te dalen. Maar steeds was hij te laat geweest. Na de beroering van het water was er altijd maar één zieke genezen. En hij was altijd nummer zoveel geweest, die in het water afdaalde. Hij was er altijd uitgekomen zoals hij erin gegaan was...

Jezus' wonderlijk ingrijpen

Op een goede dag komt Jezus Bethesda binnenwandelen. Wat zal het Hem aangegrepen hebben wat Hij daar ziet! Hij weet als geen ander waarom al die mensen die daar zijn, er zó aan toe zijn. Hij ziet de gevolgen van de zondeval voor zich in alle schrijnende verdrietigheid. Maar Hij zal mogen laten zien dat Hij de Messias van Israël is. En dat er in Zijn Koninkrijk straks geen zieken meer zullen worden gevonden. Op wie valt Zijn oog?

Op de man die al 38 jaar ziek is. Jezus ziet hem echt liggen. Door Zijn goddelijke natuur weet Hij ook hoe lang die man al ziek is. Al het leed dat deze man heeft meegemaakt, is Hem bekend. En ook de grote teleurstelling waarmee hij al jaren moet leven. Wat doet Jezus? Hij gaat naar de man toe en stelt hem een in onze oren wonderlijke vraag. Hij vraagt aan deze man: 'Wilt u gezond worden?' Waarom vraagt Jezus dat? Jezus doet hier wat we Hem vaker in de Evangelieën zien doen. Hij stelt hier een vraag om deze man aan de praat te krijgen. Om hem de gelegenheid te geven zijn nood voor Hem neer te leggen. En dat doet deze man ook. Eerlijk zegt hij dat hij wel graag gezond wil worden, maar dat de kans daarop eigenlijk heel klein is. Want hij heeft niemand die hem in het badwater werpt, als het water in beroering gebracht is. Dan doet hij zelf wel pogingen om er te komen, maar tot nu toe is hij altijd te laat geweest. Altijd was een ander hem te snel af geweest. Omdat er maar één zieke per keer genezen werd, was hij altijd teleurgesteld teruggaan naar zijn ligmat. En dan maar weer wachten op de volgende beroering van het water. De man ziet zichzelf als een hopeloos geval. Genezing zal voor hem wel niet weggelegd zijn.

Laten dit soort mensen nu juist de mensen zijn die de Heere Jezus graag helpt! Als wij vastlopen, wil Hij te hulp schieten. Dat doet Hij ook hier. Zonder dat Jezus echt ingaat op de woorden van de man, zegt Hij: 'Sta op, neem uw ligmat op en ga lopen'. Meteen voelt de man dat het kan wat Jezus zegt. Hij gelooft dat het kan. Hij staat terstond op en kan gelijk lopen. Ja, als Jezus een wonder doet, doet Hij geen half werk! De man hoeft niet eerst te leren lopen. Nee, hij staat op, rolt zijn ligmat op en gaat op weg naar huis. We lezen niet dat hij Jezus bedankt. Misschien vergeet hij het door wat er zo plotseling in zijn leven gebeurt. Wat een wonder!

Jezus heeft oog voor een man die geen helper heeft. Hebben ook wij oog voor zulke mensen?

Tegengas

Maar meteen komt er eigenlijk een domper op. Als de genezen man Bethesda verlaat en zich over de straten van Jeruzalem naar huis spoedt, wordt hij tegengehouden door een

aantal mensen dat commentaar op zijn handelwijze heeft (vs. 10). Hij loopt immers met een ligmat te sjouwen en dat is werken op de sabbat. En dat mag niet. De man komt er eerlijk voor uit hoe het zojuist gegaan is (vs. 11-13). Wie nu precies de weldoener geweest is, weet hij eigenlijk niet. Jezus was opeens verdwenen.

Het lijkt erop dat de man naar de tempel is gegaan om de HEERE te danken voor de wonderlijke wending in zijn leven. Wat was zijn leven veranderd! In de tempel treft Jezus hem opnieuw aan. Het is een ernstig woord dat Jezus daar tegen hem zegt. Volgens Jezus is de man zo lang ziek geweest, omdat er een ernstige zonde in zijn leven geweest is. Jezus bindt de man op het hart, dat hij deze zonde niet meer zal doen, wil hij niet nog iets ergs over zich heen halen. Zo wist de man meteen ook wie hem genezen had. Hij is zo eerlijk om het aan de Joden te gaan vertellen (vs. 15). Die gaan met deze tijding op een verkeerde manier om (vs. 16-18). Ook nu willen ze niet buigen voor de Messias van Israël, die God naar hen toegezonden had. Buigen wij al voor Hem?

Door ds. C.J. Droger

Vragen

1. Misschien kent u ook teleurstellingen in uw leven. Wat betekent dat voor u en hoe gaat u daarmee om?
2. Gebeuren er ook vandaag nog wonderlijke genezingen? Hoe moeten we denken over de activiteiten van gebedsgenezers zoals bijvoorbeeld van die van Jan Zijlstra?
3. Hoe spreekt de Heere nu nog bemoedigende woorden tot een zieke?
4. De Heere Jezus legt een link tussen een bepaalde zonde van deze man en zijn jarenlange ziek zijn. Moeten we er altijd vanuit gaan, dat als iemand iets ergs overkomt, er een bepaalde zonde in het spel is? Vergelijk hierbij Johannes 9:1-3 en Zondag 9 en 10 van de Catechismus.
5. Wat is het troostvolle van dit wonder van Jezus voor ons?

Verwerkingsvormen

1. Omzien naar één ander

'Je kunnen niet iedereen helpen!' Soms is dat een dooddoener, een reden om niets te doen. Maar we zien hier dat de Heere Jezus ook niet iedereen helpt. Uit het hele ziekenhuis wordt één man genezen. Bedenk elk één zieke of alleenstaande persoon voor wie u iets zou kunnen betekenen. Vertel in tweetallen aan elkaar welke persoon dat is en bespreek samen wat u zou kunnen doen om contact te leggen. Vraag over twee weken aan de andere persoon of het gelukt is om contact te leggen. Zo kunt u elkaar helpen de eerste stap te nemen.

Doel: Omzien naar één persoon die ziek of alleen is en daarin het voorbeeld van de Heere Jezus volgen.

2. Eenzaam

Maak groepjes van vier personen. Teken in het midden van een groot vel papier een vierkant. Laat dit nog leeg. Om het vierkant heen schrijft ieder voor zich eerst een antwoord op de volgende vragen:

- Zijn er teksten die over alleen-zijn/eenzaam-zijn gaan?
- Zijn er geschiedenissen van mensen die alleen zijn?

Als iedereen uitgedacht is, bespreekt u met elkaar wat iedereen heeft opgeschreven. Probeer aan de hand van de genoemde teksten/ gedeelten de volgende vraag te beantwoorden:

- Wat betekent het Evangelie voor iemand die eenzaam is? Hoe maakt het Evangelie verschil in zijn of haar dagelijks leven?

In het vierkant schrijft u een antwoord op deze vraag. Daarna kan in de grote groep besproken worden wat elk groepje in het vierkant heeft geschreven.

Benodigdheden: Bijbels, pennen, grote papieren (minimaal A3)

Doel: Nadenken over de betekenis van het Evangelie in een situatie van eenzaamheid.

3. Creatief

Maak een creatieve verbeelding van deze geschiedenis in de vorm van een drieluik. Eerst de situatie van de man in Bethesda, daarna de komst van de Heere Jezus en tot slot de verandering die dat geeft. Gebruik drie correspondentiekaarten waarop u werkt met kleurpotloden. U kunt een soort 'stripverhaal' maken met drie tekeningen, maar u kunt ook alleen gebruik maken van kleuren of vormen die passen bij de drie situaties.

Benodigdheden: correspondentiekaarten (3 per lid), kleurpotloden van een goed merk of (als iemand er ervaring mee heeft) aquarelpotloden

Doel: Inleven in en weergeven van de verandering die Jezus teweegbrengt in het leven van de zieke man.